

Dat Bussum van vroeger

Piet de Speelman liet de Bussumse jeugd dansen

Wanneer was er feest in Bussum? Er was feest als de boeren saamhorig ten strijde konden trekken, als Jan Domini weer eens zat langs de straten zeulde, als de wedrennen op de heide werden gehouden en ook als de „Geuzen” uit Huizen te paard naar Bussum trokken om er „Oranje Boven” te demonstreren. Dit alles bracht de nodige afwisseling in de anders zo vredige en rustige dorpsgemeenschap. Elk verzetje was welkom. Maar toch, er was één week in het jaar waarnaar geheel Bussum gnuivend uitkeek, waarop allen wachtten als een vogel in de winter op het voorjaar; dat was de kermisweek in juni.

De kermis bracht wat vertier met zich mee. De eigenaars van de schietkramen, de carrousel, om misschien wel van de Kop van Jut kwamen met een schip. De gehele jeugd hielp mee met de opbouw en allen verbeidden het uur waarop de feestviering zou kunnen ingaan.

Zodra had dat uur op de eerste dag, de zondag, niet geslagen of juichend trok het gehele dorp naar de Brink. De mannen dronken een stevige borrel en sloten met verhitte hoofden ijverig wed-
den en schapen met elkaar af. Met flink wat drank in de ronde buikjes klötsten zij van de kroeg naar het terrein van vermaak. Daar lieten zij zich neervallen

op de weegschaal om voor twee cent eens uit te maken, wie nu eigenlijk wel het zwaarste was. Hadden ze daar genoeg van, dan timmerden zij ijverig op de Kop van Jut, ook al voor luttele centen en tenslotte snelden zij naar de schiettent om met meestal bibberende hand een schone roos te schieten.

Zo was er eens een man die bekend stond als een geslepen stroper. Ook hij trachtte zijn vrienden de loef af te ste-
ken bij het prijschieten. Hoe de stroper zijn geweer ook tegen de schouder drukte, hoe hij ook richtte, hij bracht er niets van terecht. Wit woedend, onder hoongelach snelde hij weg. Even later kwam hij terug. Hij had zijn eigen geweer meegenomen, zijn jachtgeweer, waarmee hij feilloos het wild dat op zijn pad kwam, doodde. De stroper legde aan, mikte en haalde de trekker over. De kogel vloog dwars door alles heen, het schot, het doek en de roos waarop de man gemikt had. Ze hebben de kogel nimmer teruggevonden, maar de weg die hij door de tent had gebaad wel...

Haan kop afhakken...

Zo kon je leuke dingen meemaken, op die kermis. Daar had je het koekhakken. (Wie kon de koek splijten in twee slagen?) en daar had je ook het koek-slaan. Een belangstelling, dat het koek-slaan trok. Verbeeld je. De koek moest met een knuppel in een gleuf worden geslagen, waar ze overheen lag. Het was een taaie koek, die ternauwernood in de gleuf paste. Onder de aanmoedigingen van de verzamelde menigte sloegen sommige enthousiastelingen er fiks op los. De jeugd had op die ogenblikken gratis koek. De brokken van het bakkers-bak-sel vlogen naar alle kanten, ijverig op-gevangen door de snoeplustige jeugd. Dan was er nog een wreed bedrijf, dat in latere jaren werd verboden. Het was een vermaak in die dagen, dat in onze tijd beslist last zou krijgen met de dierenbescherming.

Dat was „Haan de kop afslaan”. Het klinkt wreed, maar ter geruststelling: de haan was al dood voordat zijn kop het ontgelden moest. Dat „vertier” ging als volgt. Een haan, die eerst was ge-dood, werd met de kop naar beneden in een mand opgehangen en wel zo, dat de hals met de kop nog juist een stukje beneden de mand uitstak.

Nu ging het er maar om, wie in een slag de kop van de hals kon scheiden. Een gruwelijk bedrijf dus, dat slechts korte tijd heeft bestaan nadat een on-handige „Haan-de-kop-afslaander” de sabel losliet, die tussen het publiek te-rechtkwam.

„Dat Bussum van vroeger”

een bijdrage van

JAN VAN DEN BERG

naverteld door

LEO SCHIEBOS

Weinig deerns in Bussum

Alle geschillen werden tijdens de ker-misweek op de blote vuist uitgevochten. Dat was gewoon een attractie apart. Dikwijls was een vrouw de aanleiding tot een ruzie. Dat kwam, doordat Bus-sum weinig levenslustige jonge deerns telde. De boerenzonen waren genood-zaakt hun liefde te zoeken in de omlig-gende dorpen.

Daarom ook kwamen vele Hilversumse meisjes naar Bussum, omdat zij hoe lelijk ze ook waren in Bussum in het middelpunt der belangstelling stonden. Die Hilversumse meisjes waren nogal modern voor hun dagen. Ze konden zo-waar dansen en zij deden dat bij voor-keur in het cafeetje van Jan Klück. (Kluuk genoemd). Jan Klück's café stond op de plaats waar nu „De Harmo-nie” staat. In café „t Zwaantje” speelde Piet de Speelman. Piet was een Hilver-summer en hij genoot een nogal grote populariteit in Bussum. Als Piet naar Bussum kwam, te voet, dan liep de jeugd hem reeds tegemoet. Piet speelde viool en harmonika en hij liet de boer-innekens dansen op hun klompkes. Als Piet wat vaart achter de muziek zette, reffelden de klompen op de houten vloer en als dan de boerenzonen mee-danst en in logge bewegingen hun houten schoenen tegen de vloer ketsten was het lawaai ver hoorbaar...